

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 1 z 6
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

ZAWARTOŚĆ INSTRUKCJI

Lp.	Spis głównych punktów instrukcji	Str.
1.	Cel i zakres	1
2.	Terminologia	1
3.	Odpowiedzialności	1
4.	Termin realizacji	2
5.	Opis postępowania w ramach instrukcji	2
6.	Dokumenty związane z instrukcją	3
7.	Załączniki	4
8.	Aktualizacja instrukcji	5

1. CEL I ZAKRES INSTRUCJI

Celem instrukcji jest opis postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny. Instrukcja dotyczy studentów w trakcie praktycznej nauki zawodu na kierunku Pielęgniarstwo pierwszego i drugiego stopnia, Ratownictwo medyczne oraz Zdrowie publiczne.

2. TERMINOLOGIA

Ekspozycja - narażenie na czynniki o potencjalnym lub udowodnionym działaniu szkodliwym na ustrój człowieka.

3. ODPOWIEDZIALNOŚCI

3.1. Nauczyciele akademicy odpowiedzialni są za: przeszkolenie studentów z zakresu BHP w laboratoriach medycznych oraz omówić zasady obowiązujące w placówkach, gdzie odbywają się zajęcia praktyczne.

3.2. Studenci odpowiedzialni są za:

3.2.1. Przestrzeganie przepisów BHP obowiązujących w placówkach, gdzie odbywają się zajęcia o charakterze praktycznym.

3.2.2. Przestrzeganie instrukcji dotyczącej postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny.

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 2 z 6
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

4. TERMIN REALIZACJI INSTRUKCJI

Instrukcja jest realizowana podczas zajęć o charakterze praktycznym na WNoZ.

5. OPIS POSTĘPOWANIA W RAMACH INSTRUKCJI

5.1. W przypadku wystąpienia ekspozycji na materiał zakaźny należy wykonać następujące czynności:

- 5.1.1. Jeżeli doszło do przekłucia / skaleczenia skóry należy natychmiast usunąć ostry sprzęt z rany.
 - 5.1.2. Jeżeli na skórze znajduje się krew lub inny potencjalnie zakaźny materiał należy obficie spłukać go bieżącą letnią wodą.
 - 5.1.3. Przemyć okolicę zranienia letnią wodą z mydłem nie tamując krwawienia, ale też nie wyciskać krwi (ucisk rany ułatwia aspirację materiału do rany).
 - 5.1.4. Odkazić ranę środkiem antyseptycznym (nie na bazie alkoholu).
 - 5.1.5. Na zranienie założyć jałowy, wodoszczelny opatrunek.
 - 5.1.6. Jeżeli skażone są oczy, należy delikatnie, lecz dokładnie przepłukać oczy jałowym roztworem soli fizjologicznej, przy otwartych powiekach.
 - 5.1.7. Jeżeli krew dostanie się do ust, należy ją wypluć i przepłukać jamę ustną kilkanaście razy.
 - 5.1.8. Jeżeli krew dostanie się do nosa należy go oczyścić, wydmuchać, przepłukać letnią bieżącą wodą.
- 5.2. O wystąpieniu ekspozycji należy bezzwłocznie powiadomić opiekuna zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych, a fakt ekspozycji odnotować w dokumentacji z uwzględnieniem danych osoby będącej źródłem materiału potencjalnie zakaźnego.
- 5.3. O zaistniałej ekspozycji należy powiadomić pielęgniarkę epidemiologiczną placówki medycznej, w którym doszło do ekspozycji studenta.

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 3 z 6
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

- 5.4. Sprawy związane z ubezpieczeniem studenta z tytułu ekspozycji zawodowej prowadzi Dziekanat.
- 5.5. Należy wypełnić kartę zgłoszenia ekspozycji zawodowej obowiązującą w danej placówce medycznej.
- 5.6. Lekarz, który zajmuje się osobą eksponowaną ma możliwość konsultacji telefonicznej z lekarzem dyżurnym w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie, ul. Zjednoczenia 10. Tel. 32 3499319, w przypadku placówek na terenie województwa śląskiego. Lekarz może podjąć decyzję o skierowaniu osoby eksponowanej na konsultację do lekarza specjalisty chorób zakaźnych, w Szpitalu Specjalistycznym w Chorzowie ul. Zjednoczenia 10. Lekarz, który zajmuje się osobą eksponowaną, w sytuacji realizowania przez studenta praktyk zawodowych poza województwem Śląskim konsultuje się z odpowiednim specjalistą chorób zakaźnych w danym województwie.

6. DOKUMENTY ZWIĄZANE Z INSTRUKCJĄ

- 6.1. Regulamin studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich na Uniwersytecie Bielsko-Bialskim.
- 6.2. Standardy kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki i ratownika medycznego.
- 6.3. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 924.).
- 6.4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie prowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie Pracy (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 607)
- 6.5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrona zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki. (Dz. U. z 2005, Nr 81, poz. 716, z późn. zm.).

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 4 z 6
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

7. ZAŁĄCZNIKI

Przykładowa karta zgłoszenia ekspozycji zawodowej

Pieczętka oddziału

Karta zgłoszenia ekspozycji zawodowej

A. Wypełnia osoba ekspozowana

1. Imię i nazwisko
2. Stanowisko i miejsce pracy.....
3. Data i godzina zdarzenia
4. Szczegółowy opis zdarzenia i czynności podczas których doszło do ekspozycji
.....
 - ukłucie igłą do pobierania krwi czysta zabrudzona krwią
 - ukłucie igłą chirurgiczną, skalpelem czysty zabrudzony krwią
 - zabrudzenie krwią skóry
 - zabrudzenie błon śluzowych
 - zabrudzenie śluzówek
 - inne
5. Szczegółowy opis ekspozycji
 - a/ rodzaj ekspozycji
 - zranienie powierzchowne głębokie
 - wstrzyknięcie materiału zakaźnego
 - zabrudzenie skóry błon śluzowych spojówek
 - ugryzienie powierzchowne głębokie
 - inne
 - b/ rodzaj materiału zakaźnego
 - krew
 - płyny ustrojowe (jakie)
 - wydzieliny
 - wydaliny
 - c/ ilość materiału zakaźnego
 - d/ czas trwania ekspozycji.....
 - e/ sposób oczyszczenia miejsca ekspozycji.....
 - f/ jakie zabezpieczenie miała osoba ekspozowana w chwili zdarzenia.....

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 5 z 6
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

B. Wypełnia lekarz oddziałowy z którego pochodzi pacjent lub lekarz dyżurny

Wywiad dotyczący pacjenta

1. Dane pacjenta (nr książki głównej)
2. Czy chorował na:

WZW B tak – datazachorowania nie
WZW C tak – datazachorowania nie
AIDS tak – data..... zachorowania nie

3. Czy był leczony na w/w choroby (przyjmowane leki)

W przypadku zachorowania na AIDS:

- stadium choroby
- wysokość wirerii.....
- występowanie szczepów ochronnych

4. Wywiad epidemiologiczny od pacjenta / rodziców

- kontakt z w/w chorobami
- narkomania
- ryzykowne zachowania seksualne
- dializowanie
- zabiegi operacyjne
- liczne pobyty w szpitali
- inne

5. Badania serologiczne u pacjenta

- znane – wpisać wyniki.....
- nieznanne – wykonać: HBs Ag, p/anty HCV, P/anty HIV (za pisemną z

pacjenta)

zgoda

Wywiad dotyczący osoby ekspozowanej

1. Czy osoba ekspozowana chorowała na:

WZW B tak – data..... zachorowania nie
WZW C tak – data..... zachorowania nie
AIDS tak – data..... zachorowania nie

2. Czy osoba ekspozowana była szczepiona p/WZW B

Tak - ilość dawek data ostatniej otrzymanej dawki

Nie

Instrukcja nr 6	Data: 14.10.2024	Symbol: 6/WNoZ
	Wydanie: 2	Strona/stron: 6 z 5
Zasady postępowania w przypadku ekspozycji na materiał zakaźny		
Opracował: dr n. o zdr. Anna Michalik	Zaopiniował: Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia	Zatwierdził: Dziekan WNoZ

3. Czy znane są badania serologiczne – poziom przeciwciał:
- anty HBs tak..... nie
 - anty HCV tak..... nie
 - anty HIV tak..... nie
4. Ryzyko zakażenia:
brak ryzyka..... małe..... duże
5. Rodzaj postępowania poekspozycyjnego
- a/ udzielono porady lekarskiej i skierowano do Poradni Chorób
Zakaźnych
- b/ wprowadzono profilaktykę lekową na podstawie
- wywiadu
 - wyników badań
 - konsultacji z lekarzem specjalistą
- c/ wprowadzono profilaktykę lekową
- tak: rodzaj leku dawkowanie.....
 - nie: – brak zgody osoby eksponowanej
 - przeciwskazania do podawania leków (jakie?)
 - inne
6. Termin i miejsce pierwszej wizyty kontrolnej

.....

.....

Podpis lekarza

Podpis osoby eksponowanej

.....

Data i godzina

8. AKTUALIZACJA INSTRUKCJI

Nr zmiany	Data
zmiana nr 1	27.10.2021